

Riksdagens svar RSv 237/2016 rd — RP 231/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag (RP 231/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Miljöutskottet (MiUB 19/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att man följer reformens konsekvenser för försörjningen i fråga om studerande som har familj och att man utifrån det bedömer behoven av eventuella lagstiftningsreformer, till exempel en vårdnadshavarförhöjning till studiepenningen.
2. Riksdagen förutsätter att social- och hälsovårdsministeriet vidtar åtgärder för att bedöma de personers status i bostadsbidragssystemet som bor i gemensam bostad samt utreder om begreppet hushåll behöver revideras.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 4, 8—10, 15, 20, 27—29 och 41 § samt 51 § 4 mom., av dem 51 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1672/2015, som följer:

Riksdagens svar RSv 237/2016 rd

4 §

Hushåll

De som varaktigt bor i samma bostad hör till samma hushåll. Till olika hushåll hör personer som genom särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal förfogar över en del av bostaden eller personer som genom vårdavtal på grund av sjukdom eller skada har placerats i hushållet för att där få vård. Med bidragstagare avses i denna lag hushållets samtliga medlemmar.

Till samma hushåll hör alltid äkta makar eller sambor, deras minderåriga barn samt släktingar i rakt upp- eller nedstigande led som bor i samma bostad. Med släktingar som avses i detta moment jämställs också adoptivbarn och i 81 § i barnskyddslagen (417/2007) avsedda barn som placerats i enskilt hem.

Om äkta makar bor åtskilda till följd av söndring och inte har gemensamt hushåll, anses de inte höra till samma hushåll.

Hushållet företräds av bostadsinnehavaren eller bostadsinnehavarens make, av den som har fullmakt av kollektivhushållet eller av den i vars namn särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal har ingåtts.

8 §

Rätt till bostadsbidrag

Ett hushåll har rätt att i bostadsbidrag få 80 procent av beloppet av de godtagbara boendeutgifter som anges i 9 § och som uppgår högst till det maximibelopp som avses i 10 §, med avdrag för den bassjälvriskandel som avses i 16 § och bestäms enligt inkomsterna.

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en studerande som har rätt till avgiftsfri plats i elevhem från läroanstaltens sida, om det inte finns särskilda skäl för att han eller hon inte kan ta emot platsen,

2) ett hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller sambor, om någon av dem har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007),

3) ett hushåll vars enda medlem eller samtliga medlemmar har rätt till sådant bostadsbidrag för pensionstagare som avses i 2 punkten.

9 §

Godtagbara boendeutgifter

Som boendeutgifter för ett hushåll som bor i en hyresbostad godkänns hyran samt separat betalda vattenavgifter och uppvärmningskostnader. Som separat betalda vattenavgifter beaktas 17 euro per person och månad och som uppvärmningskostnader 38 euro per månad för den första personen och därefter 13 euro för varje ytterligare person.

Som boendeutgifter för ett hushåll som bor i en ägarbostad godkänns underhålls- och finansieringsutgifterna för bostaden. Som underhållsutgifter för en aktiebostad godkänns vederlaget samt separat betalda vattenavgifter och uppvärmningskostnader. Vattenavgifterna och uppvärmningskostnaderna beaktas till de belopp som anges i 1 mom.

Riksdagens svar RSv 237/2016 rd

Som underhållsutgifter för andra ägarbostäder än aktiebostäder godkänns följande:

Hushållets storlek, personer	Underhållsutgifter som ska beaktas, €/månad
1	89
2	107
3	135
4	159

Om ett hushåll består av fler än fyra personer, höjs underhållsutgifterna för andra ägarbostäder än aktiebostäder med 49 euro för den medlem eller de medlemmar av hushållet som överstiger fyra personer.

De uppvärmningskostnader som nämns i 1 och 2 mom. och de underhållsutgifter som nämns i 3 och 4 mom. höjs med 4 procent i landskapen Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen och med 8 procent i landskapen Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland.

Som finansieringsutgifter för ett hushåll som bor i en ägarbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa och bygga om bostaden. Som utgifter för en bostadsrättsbostad godkänns 73 procent av de månatliga räntorna på personliga lån som tagits för att skaffa bostadsrätten. Ovannämnda lån ska ha beviljats av staten, en kommun, en församling eller ett kreditinstitut som står under offentlig tillsyn och som bedriver kreditverksamhet.

Av de i 2 mom. avsedda underhållsutgifterna för ett hushåll som bor i en aktiebostad beaktas som maximal underhållsutgift högst ett belopp som är 30 procent av de maximala boendeutgifter som avses i 10 § och som maximal finansieringsutgift högst ett belopp som är 70 procent av hushållets maximala boendeutgifter. Om underhållsutgifterna överstiger de maximala underhållsutgifterna, beaktas av den överskjutande delen 73 procent som godtagbara finansieringsutgifter för bostaden.

Om ett hushåll som bor på hyra har en underhyresgäst, avdras från de i denna paragraf avsedda boendeutgifterna för hushållet det hyresbelopp som underhyresgästen betalar. I fråga om hushåll som bor i en ägarbostad avdras den hyra som underhyresgästen betalar från underhållsutgifterna och ett eventuellt resterande belopp från finansieringsutgifterna.

10 §

Maximala boendeutgifter

Av de boendeutgifter för ett hushåll som är godtagbara enligt 9 § beaktas högst följande belopp per månad:

Riksdagens svar RSv 237/2016 rd

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV
1	508	492	390	344
2	735	706	570	501
3	937	890	723	641
4	1 095	1 038	856	764

Om ett hushåll består av fler än fyra personer, höjs de maximala boendeutgifterna enligt 1 mom. med 137 euro i kommungrupp I, 130 euro i kommungrupp II, 117 euro i kommungrupp III och 112 euro i kommungrupp IV för varje medlem av hushållet som överstiger fyra personer.

Kommunerna delas in i kommungrupper enligt följande:

- 1) till kommungrupp I hör Helsingfors,
- 2) till kommungrupp II hör Esbo, Grankulla och Vanda,
- 3) till kommungrupp III hör Björneborg, Borgå, Hyvinge, Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kervo, Kouvola, Kuopio, Kyrkslätt, Lahtis, Lojo, Nokia, Nurmijärvi, Reso, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sibbo, Sjundeå, S:t Michel, Tammerfors, Tavastehus, Träskända, Tusby, Uleåborg, Vasa, Vichtis, Villmanstrand och Åbo,
- 4) till kommungrupp IV hör alla andra kommuner än de som nämns i 1—3 punkten.

15 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas ska som inkomster inte beaktas

- 1) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 2) moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993),
- 3) förmåner enligt lagen om handikappförmåner (570/2007),
- 4) sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring,
- 5) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993),
- 6) fronttillägg och extra fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977),
- 7) studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994), med undantag av studiepenning,
- 8) utkomststöd eller annan förmån enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 9) ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),
- 10) kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) eller annan motsvarande kostnadsersättning eller ersättning för uppehälle,
- 11) stipendier och andra motsvarande understöd som inte betalats i syfte att trygga försörjningen,
- 12) ersättningar för kostnader för familjevård enligt familjevårdslagen (263/2015) och för familjedagvård enligt lagen om småbarnspedagogik (36/1973),
- 13) ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),
- 14) barnpension som betalas i form av familjepension,
- 15) ersättningar för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men,

Riksdagens svar RSv 237/2016 rd

- 16) barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007),
- 17) underhållsbidrag för barn, som betalas med stöd av ett domstolsbeslut eller ett fastställt skriftligt avtal, och underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008),
- 18) menersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015),
- 19) resedagtraktamenten, ersättningar för resekostnader och ersättningar för sjukvårdskostnader samt med dessa jämförbara ersättningar för särskilda kostnader,
- 20) vårdarvode enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005),
- 21) hyra som betalas av en underhyresgäst som avses i 9 § 8 mom.,
- 22) andel i intäkterna av ett dödsbo,
- 23) förmåner eller inkomster från utlandet som motsvarar förmånerna eller inkomsterna enligt 1—22 punkten.

20 §

Bidragstagarens anmälningsskyldighet

Den som får bostadsbidrag ska till Folkpensionsanstalten anmäla om att

- 1) äktenskap ingås eller upplöses,
- 2) ett samboförhållande inleds eller avslutas,
- 3) antalet personer som hör till hushållet eller hushållets sammansättning förändras,
- 4) hushållet flyttar från bostaden eller byter bostad,
- 5) hushållets boendeutgifter minskar med minst 50 euro per månad,
- 6) hushållets fortlöpande månadsinkomster ökar med minst 400 euro per månad,
- 7) en person som hör till hushållet får rätt till bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare,
- 8) hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst,
- 9) besittningsformen i fråga om den bostad som hushållet har till sitt förfogande ändras,
- 10) en person som hör till hushållet flyttar utomlands eller vistas utomlands.

27 §

Förutsättningar för justering av bostadsbidrag

Bostadsbidragets belopp justeras när ett år förflutit sedan bostadsbidraget började löpa eller sedan senaste justering.

Bostadsbidraget ska justeras också, om

- 1) hushållets fortlöpande månadsinkomster har stigit med minst 400 euro eller sjunkit med minst 200 euro,
- 2) de boendeutgifter som betalas av hushållet och som avses i 9 § förändras med minst 50 euro i månaden,
- 3) hushållet byter bostad eller om besittningsformen i fråga om bostaden ändras, eller
- 4) antalet personer som hör till hushållet eller hushållets sammansättning varaktigt förändras, hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst.

Om bostadsbidraget skulle sjunka justeras beloppet av bostadsbidraget likväl inte i de fall som avses i 2 mom. 2 punkten på grundval av höjda boendeutgifter, om de fortlöpande månadsinkomsterna inte har stigit på det sätt som avses i 2 mom. 1 punkten.

Riksdagens svar RSv 237/2016 rd

Bostadsbidraget kan justeras utan ansökan, om Folkpensionsanstalten har tillgång till alla grunder för justeringen.

28 §

Tidpunkt för justeringen

Bostadsbidraget justeras i de fall som avses i 27 § 2 mom.

- 1) med stöd av 1 punkten från ingången av månaden efter den månad från vars första dag den förändring i inkomsten som avses i den nämnda punkten gäller,
- 2) med stöd av 2 och 3 punkten från ingången av den månad för vilken ändrade eller nya boendeutgifter betalas för hela månaden,
- 3) med stöd av 4 punkten från ingången av den månad från vars första dag den förändring i förhållandena som avses i den nämnda punkten gäller.

29 §

Indragning av bostadsbidrag

Bostadsbidraget dras in

- 1) vid ingången av den månad under vilken en justering som avses i 27 § träder i kraft, om hushållet begär att bostadsbidraget dras in,
- 2) vid ingången av månaden efter flyttningen, om hushållet flyttar ut ur den bostad för vilken bostadsbidraget har beviljats, om inte bostadsbidraget justeras på grundval av 27 § 2 mom. 3 punkten,
- 3) vid ingången av den månad för vilken hushållet inte enligt 8 § längre har rätt till bostadsbidrag,
- 4) vid ingången av den månad från och med vilken de boendeutgifter som betalas av hushållet och som avses i 9 § upphör,
- 5) vid ingången av den månad under vilken en justering som avses i 27 § 1 mom. träder i kraft, om hushållet inte på uppmaning av Folkpensionsanstalten inom rimlig tid lämnar de uppgifter som behövs för justering av bostadsbidraget,
- 6) senast vid ingången av den fjärde månaden, om hushållet bor någon annanstans än i den bostad för vars boendeutgifter bidraget har beviljats, om inte bidraget justeras på grundval av 27 § 2 mom. 3 punkten.

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad förmån

Om den som får bostadsbidrag eller den som hör till ett hushåll som får bostadsbidrag, efter det att beslutet har meddelats, retroaktivt har beviljats en förmån enligt 8 § 2 mom. som hindrar betalning av bostadsbidrag, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet och utan samtycke av den som saken gäller avgöra ärendet på nytt.

Riksdagens svar RSv 237/2016 rd

51 §

Indexbindning

De maximala boendeutgifterna binds till det hyresindex på årsnivå som beskriver utvecklingen i hyresnivån i hela landet och för samtliga hyresbostäder och som Statistikcentralen fastställer, och vars poängtal år 2010 var 100, så att de belopp som anges i 10 § motsvarar det fastställda poängtalet för hyresindexet för 2015. De maximala boendeutgifterna justeras första gången vid ingången av 2018 i enlighet med förändringen i hyresindex.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 10 § och 51 § 4 mom. träder dock i kraft redan den 1 januari 2017 och de tillämpas på bidrag som beviljas eller justeras vid denna tidpunkt eller därefter.

Helsingfors 13.12.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare